

สมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทย

Sleep Society of Thailand

สำนักเลขาธิการ: ศูนย์นทรักษ์ศิริราช ดึกะออบ ชั้น 6 โรงพยาบาลศิริราช 2 ถนนพรมานนค แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

Office: Siriraj Sleep Center, Pha-op Building 6th Floor, Siriraj Hospital 2 Pran-nok, Siriraj, Bangkok-noi, Bangkok, 10700

Tel. (662) 419-7536 Fax (662) 419-9030 E-mail: pan_praw@hotmail.com

Website: www.sleepsocietythailand.or.th

การสอบใบประกาศนียบัตรความรู้ความชำนาญเจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับแห่งประเทศไทย

โดยสมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทย

Certification Examination for Polysomnography Technologist in Thailand

by Sleep Society of Thailand

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันศาสตร์แห่งการนอนหลับได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว แพทย์ไทยมีความรู้เกี่ยวกับการนอนหลับและโรคจากการนอนหลับเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับในอดีต ส่งผลให้ความต้องการส่งตรวจการนอนหลับรวมถึงการทดสอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณ ในขณะที่ห้องปฏิบัติการที่มีอยู่ในประเทศไทย ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้ ทำให้เกิดความล่าช้าในการวินิจฉัยและการรักษา ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ป่วย ครอบครัวและสังคมได้

เป็นที่ทราบกันดีว่า ปัจจัยหลักที่ขัดขวางการขยายตัวของห้องปฏิบัติการตรวจการนอนหลับ คือ การขาดแคลนทรัพยากรบุคคล หรือ “เจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับ” เนื่องจากเป็นเจ้าหน้าที่ที่ต้องได้รับการฝึกอบรมเฉพาะ และต้องผ่านการฝึกปฏิบัติที่ยาวนานกว่าจะได้เจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับที่มีคุณภาพ ในอดีตที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่เหล่านี้มักได้รับการพัฒนามาจากการสอนอย่างใกล้ชิดจากแพทย์เฉพาะทางด้านการนอนหลับที่มีอยู่ในประเทศไทย หรือมีการส่งไปฝึกอบรมยังสถาบันในต่างประเทศ จะเห็นว่า การเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่เหล่านี้ด้วยวิธีดั้งเดิม จึงมีข้อจำกัด ทำให้ไม่สามารถผลิตเจ้าหน้าที่ได้เพียงพอและเท่าทันกับความต้องการในปัจจุบัน นอกจากนี้ การฝึกอบรมจากต่างสถานที่ ต่างบุคคล ย่อมส่งผลให้เกิดความแตกต่างของวิธีที่ใช้ในการปฏิบัติ รวมไปถึงการแปลผลการทดสอบการนอนหลับ

ดังนั้นเพื่อเร่งผลิตเจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับที่มีมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศไทย และเทียบเท่ามาตรฐานสากล ทางสมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทย จึงจัดโครงการฝึกอบรมที่มีการสอบเพื่อขอรับใบประกาศนียบัตรความรู้ความชำนาญเจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับแห่งประเทศไทย เพื่อผลิตเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยมุ่งหวังให้ผู้ป่วยมีโอกาสได้เข้าถึงการตรวจได้มากขึ้นแต่คงไว้ซึ่งคุณภาพที่ได้มาตรฐานเท่าเทียมกันทั้งประเทศ

จุดประสงค์

เพื่อให้การตรวจและแปลผลการตรวจการนอนหลับ รวมถึงการทดสอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

สมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทย

Sleep Society of Thailand

สำนักเลขาธิการ: ศูนย์นทรักษ์ศิริราช ดิگพะออบ ชั้น 6 โรงพยาบาลศิริราช 2 ถนนพราณนถ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

Office: Siriraj Sleep Center, Pha-op Building 6th Floor, Siriraj Hospital 2 Pran-nok, Siriraj, Bangkok-noi, Bangkok, 10700

Tel. (662) 419-7536 Fax (662) 419-9030 E-mail: pan_praw@hotmail.com

Website: www.sleepsocietythailand.or.th

โรคจากการหลับ มีแบบแผนเดียวกันทั้งประเทศ และได้มาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล และเพื่อเร่งผลิตเจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับให้เพียงพอับความต้องการในปัจจุบัน สมาคมฯ จึงจัดการสอบนี้ขึ้นโดยมุ่งหวังให้ผู้สมัครสอบได้ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการนอนหลับและโรคจากการหลับ มีความรู้ทางด้านเทคนิคในการตรวจการนอนหลับหรือการตรวจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจจะเกิดขึ้นขณะทำการตรวจ รวมไปถึงจนถึงมีความสามารถแปลผลการตรวจชนิดต่างๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ โดยมีการวัดผลอย่างเป็นทางการจัดสอบ “ใบประกาศนียบัตรความรู้ความชำนาญเจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับแห่งประเทศไทย” นี้ขึ้น

ระดับความชำนาญของเจ้าหน้าที่

สมาคมฯ แบ่งระดับความรู้ความชำนาญของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

1. เจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับระดับพื้นฐาน (basic sleep technician) เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่มีการที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
  - มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการนอนหลับและโรคจากการหลับ
  - สามารถอธิบายขั้นตอนการตรวจ ให้คำแนะนำในการเตรียมตัวก่อนเข้ารับการตรวจให้กับผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว
  - สามารถเข้าใจและตอบสนองต่อคำสั่งการส่งตรวจของแพทย์อย่างถูกต้อง
  - รู้จักและคุ้นเคยกับการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการทดสอบ รวมถึงเครื่องให้แรงดันบวก (positive airway pressure)
  - สามารถติด ถอดและทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจการนอนหลับได้ตามมาตรฐาน
  - สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูลการตรวจได้อย่างคล่องแคล่ว
  - สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่อาจเกิดขึ้นขณะทำการตรวจ รวมถึงภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์
2. เจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับระดับชำนาญการ (advanced sleep technician) เป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการที่มีคุณสมบัติเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับระดับพื้นฐานดังต่อไปนี้
  - สามารถอ่านและแปลผลการตรวจชนิดต่างๆ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ
  - สามารถถ่ายทอดความรู้ หรือเป็นที่ปรึกษาให้กับเจ้าหน้าที่ระดับพื้นฐานได้

สมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทย

Sleep Society of Thailand

สำนักเลขาธิการ: ศูนย์นันทรมัยศิริราช ดึกพะอบ ชั้น 6 โรงพยาบาลศิริราช 2 ถนนพรมานนง แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

Office: Siriraj Sleep Center, Pha-op Building 6th Floor, Siriraj Hospital 2 Pran-nok, Siriraj, Bangkok-noi, Bangkok, 10700

Tel. (662) 419 - 7536 Fax (662) 419 - 9030 E-mail: pan_praw@hotmail.com

Website: www.sleepsocietythailand.or.th

คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ

ระดับที่ 1 (Basic Sleep Technician)

1. วุฒิกการศึกษาขั้นต่ำ (ข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้)
  - ก. ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์สุขภาพ
  - ข. มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าที่ได้ปฏิบัติงานทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. มีหนังสือรับรองหรือประกาศนียบัตรผ่านการอบรม basic life support หรือสูงกว่า
3. มีหนังสือรับรองการผ่านหลักสูตรการอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจการนอนหลับ ที่จัดขึ้นโดยสมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทยภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี หลักสูตรดังกล่าวมีระยะเวลาในการฝึกอบรมนาน 12 สัปดาห์ โดยแบ่งออกเป็นการสอนทางภาคทฤษฎีและการออกปฏิบัติงานจริงในโรงพยาบาลที่ได้รับการมอบหมายจากสมาคมฯ (โดยมีรายละเอียดดังข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้)
  - ก. ผู้สมัครที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่อเนื่องในห้องปฏิบัติการการตรวจการนอนหลับ ภายใต้การดูแลของ sleep specialist หรือ advanced sleep technician มาไม่น้อยกว่า 1 ปี และได้ทำการตรวจการนอนหลับ ด้วยตนเองมาแล้วไม่ต่ำกว่า 50 ราย (ลงชื่อรับรองคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นโดยหัวหน้าห้องปฏิบัติการฯ) ต้องผ่านการฝึกอบรมภาคทฤษฎีจากสมาคมฯ ก่อนเข้ารับการสอบ
  - ข. ผู้สมัครอื่นๆ ต้องผ่านการอบรมฯ ทั้งทางภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ระดับที่ 2 (Advanced Sleep Technician)

1. ได้รับประกาศนียบัตร basic sleep technician จากสมาคมโรคจากการหลับมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี
2. มีประสบการณ์ในการตรวจการนอนหลับด้วยตนเองมาไม่น้อยกว่า 250 ราย และได้อ่านผลการตรวจการนอนหลับด้วยตนเองไม่น้อยกว่า 250 ราย ภายในระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา (ลงชื่อรับรองคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นโดยหัวหน้าห้องปฏิบัติการฯ ที่ผู้สมัครสอบนั้นๆ ปฏิบัติหน้าที่อยู่)

สมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทย

Sleep Society of Thailand

สำนักเลขาธิการ: ศูนย์นทรักษ์ศิริราช ดิگพะออบ ชั้น 6 โรงพยาบาลศิริราช 2 ถนนพรมานนค แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

Office: Siriraj Sleep Center, Pha-op Building 6th Floor, Siriraj Hospital 2 Pran-nok, Siriraj, Bangkok-noi, Bangkok, 10700

Tel. (662) 419-7536 Fax (662) 419-9030 E-mail: pan_praw@hotmail.com

Website: www.sleepsocietythailand.or.th

การสอบ

ระดับที่ 1 (Basic Sleep Technician)

วิธีการสอบ

1. การสอบภาคทฤษฎีด้วยข้อสอบปรนัย
2. การสอบภาคปฏิบัติ เป็นการสอบอธิบายวิธีการตรวจและให้คำแนะนำก่อนการตรวจให้กับผู้ป่วย สอบการตีคูปกรณ์สำหรับตรวจการนอนหลับ การใส่หน้ากากชนิดต่างๆ ให้กับผู้ป่วย

Recertify

ทุก 10 ปี

ระดับที่ 2 (Advanced Sleep Technician)

วิธีการสอบ

1. การสอบภาคทฤษฎีด้วยข้อสอบปรนัย จำนวน 100 ข้อ ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
2. การสอบภาคปฏิบัติ เป็นการสอบอ่านผล poly-somnography ในผู้ป่วยจริงจำนวนสองราย

Recertify

ทุก 7 ปี

เป้าหมายที่วางไว้

สมาคมโรคจากการหลับแห่งประเทศไทยคาดว่า ภายในปี พ.ศ. 2554 จะสามารถผลิตเจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับระดับพื้นฐาน (basic sleep technician) ได้อย่างน้อย 100 ราย และเจ้าหน้าที่ตรวจการนอนหลับระดับชำนาญการ (advanced sleep technician) อย่างน้อย 20 ราย